

نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده در دانشجویان متاهل

The mediating role of social support in the relationship between phubbing behavior and perceived covert relational aggression in married students

Elham Milaki

MA in General Psychology, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Persian Gulf University, Bushehr, Iran.

Leila Gharibi

Master of Clinical Psychology, Bu.C., Islamic Azad University, Bushehr, Iran.

Seyed Mousa Golestaneh*

Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Literature and Humanities, Persian Gulf University, Bushehr, Iran.

golestaneh@pqu.ac.ir

الهام میلکی

کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران.

لیلا غریبی

کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران.

سید موسی گلستانه (نویسنده مسئول)

دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران.

Abstract

The aim of the present study was to determine the mediating role of social support in the relationship between phubbing behavior and perceived covert relational aggression in married students. This was a descriptive-correlational study using structural equation modeling. The statistical population was married students at universities in Bushehr in 2025. 260 people participated in an online survey using convenience sampling method and responded to the Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS; Zimet et al., 1988), the General Phubbing Scale (GSP; Chotpitayasunondh and Douglas, 2018), and the Covert Relational Aggression scale (GRAS; Carroll et al., 2010). Data analysis was performed using structural equation modeling. The findings showed that the proposed model had a favorable fit and explained 52% of the variance in covert relational aggression. The results showed that phubbing behavior was positively and social support was negatively related to covert relational aggression ($P < 0.05$); phubbing behavior was also negatively related to social support ($P < 0.05$). The results of the bootstrap test showed that social support played a mediating role in the relationship between phubbing behavior and covert relational aggression ($P < 0.05$). From these findings, it can be concluded that social support is a mediating factor in the relationship between phubbing behavior and perceived covert relational aggression in married students.

Keywords: Social Support, Covert Relational Aggression, Phubbing Behavior.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تعیین نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده در دانشجویان متاهل بود. این پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری دانشجویان متاهل دانشگاه‌های شهر بوشهر در سال ۱۴۰۴ بود. ۲۶۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس در یک نظرسنجی آنلاین شرکت کردند و به مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک شده (MSPSS؛ زیمت و همکاران، ۱۹۸۸)، مقیاس عمومی فابینگ (GSP؛ چوتپیتایسونوند و داگلاس، ۲۰۱۸) و مقیاس پرخاشگری پنهان ارتباطی (GRAS؛ کارول و همکاران، ۲۰۱۰) پاسخ دادند. تحلیل داده‌ها به روش مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام شد. یافته‌ها نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش مطلوب برخوردار بود و ۵۲ درصد از واریانس پرخاشگری پنهان ارتباطی را تبیین کرد. نتایج نشان داد که رفتار فابینگ به‌طور مثبت و حمایت اجتماعی به‌طور منفی با پرخاشگری پنهان ارتباطی رابطه معنادار داشتند ($P < 0.05$)؛ همچنین رفتار فابینگ با حمایت اجتماعی به‌طور منفی رابطه معنادار داشت ($P < 0.05$). نتایج آزمون بوت استرپ نشان داد که حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی نقش میانجی داشت ($P < 0.05$). از این یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت که حمایت اجتماعی یک عامل میانجی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده در دانشجویان متاهل است.

واژه‌های کلیدی: حمایت اجتماعی، پرخاشگری پنهان ارتباطی، رفتار فابینگ.

مقدمه

پرخاشگری در روابط زناشویی شامل طیف گسترده‌ای از رفتارهای فیزیکی و کلامی است که با هدف کنترل یا آسیب رساندن به شریک زندگی انجام می‌شود؛ تحقیقات نشان می‌دهد که هم رفتارهای فیزیکی، مانند کتک زدن یا هل دادن، و هم پرخاشگری کلامی، از جمله فریاد زدن و تهدید، به نارضایتی قابل توجه‌ای منجر می‌شود (کولاک^۱ و همکاران، ۲۰۲۵). پرخاشگری، کیفیت ارتباط و همکاری را تضعیف می‌کند و اغلب مانع حل موفقیت آمیز تعارضات در زوجین می‌شود (اسدپور و همکاران، ۲۰۲۵). مطالعات نشان داده‌اند که پرخاشگری، به ویژه انواع شدید یا مداوم، به طور معناداری پیش‌بینی‌کننده رضایت زناشویی پایین‌تر است. همچنین زنان نسبت به مردان بیشتر تحت تأثیرات منفی پرخاشگری زناشویی قرار می‌گیرند و بیشتر در معرض افسردگی هستند (درگاهی و همکاران، ۱۴۰۳). علاوه بر این، پرخاشگری ارتباطی، از جمله غفلت و سردی عاطفی، به ویژه توسط مردان، با کیفیت پایین رضایت زناشویی در زنان مرتبط بوده است (ژائو^۲ و همکاران، ۲۰۲۴). پرخاشگری زناشویی همچنین پیامدهای غیرمستقیمی دارد و بر سلامت جسمانی زوجین و افزایش خطرات مشکلات رفتاری کودکان هنگام مشاهده پرخاشگری در خانواده تأثیر می‌گذارد (اصلانی و همکاران، ۱۳۹۳). پرخاشگری پنهان ارتباطی یکی از انواع پرخاشگری ارتباطی است، اگرچه این نوع پرخاشگری موجب ایجاد تنش‌های محسوس و خشونت فیزیکی نمی‌شود؛ اما می‌تواند اثرات مخربی داشته باشد که زوجین را دچار دلزدگی زناشویی کند (بشیری و همکاران، ۱۴۰۳).

پرخاشگری پنهان ارتباطی در روابط زناشویی به رفتارهای نامحسوس و غیرمستقیمی اشاره دارد که با هدف آسیب رساندن به شریک زندگی از طریق دستکاری پویایی‌های هیجانی یا اجتماعی بدون رویارویی آشکار انجام می‌شود. این نوع پرخاشگری معمولاً به صورت کناره‌گیری عاطفی (همچون: سکوت یا خودداری از محبت و عشق‌ورزی) و تخریب وجهه اجتماعی بروز می‌کند، جایی که یکی از همسران از طریق شایعات یا به اشتراک گذاشتن اطلاعات خصوصی به اعتبار شریک زندگی خود آسیب می‌رساند (گلستانی‌فر و همکاران، ۲۰۲۵). برخلاف پرخاشگری کلامی و فیزیکی، این اقدامات اغلب پنهان هستند و تشخیص آنها برای سایرین دشوار است (طریقی شادمهانی و همکاران، ۱۴۰۴). تحقیقات نشان می‌دهد که پرخاشگری رابطه‌ای پنهان می‌تواند ناشی از دل‌بستگی نایمن و احساس شرم در زوجین باشد و منجر به چرخه‌های مخرب در رابطه می‌شود (ژائو و همکاران، ۲۰۲۴). همسران ممکن است از این راهبردها برای تنبیه، کنترل یا اعمال قدرت بر دیگری استفاده کنند؛ قربانیان اغلب در نتیجه پرخاشگری پنهان مداوم، پریشانی روانشناختی، کاهش عزت نفس و احساس انزوای بیشتر را تجربه می‌کنند (اسمعیلی و همکاران، ۱۴۰۲).

امروزه تکنولوژی نقش مهمی بر همه ابعاد زندگی فردی و زناشویی داشته است؛ اگرچه گسترش استفاده از تلفن‌های همراه به‌طور موثری باعث تسهیل امورات روزمره شده است؛ اما استفاده افراطی از آن‌ها موجب آسیب به روابط زناشویی شده است (هان^۳ و همکاران، ۲۰۲۵). استفاده آسیب‌زا از تلفن‌های هوشمند موجب ایجاد رفتار فابینگ در زوجین می‌شود که می‌تواند کیفیت زندگی زناشویی را مختل سازد (خدابخش و لی اونگ^۴، ۲۰۲۱). رفتار فابینگ، که به عنوان عمل بی‌اعتنایی به شریک زندگی با تمرکز توجه بر روی تلفن هوشمند به جای فرد حاضر تعریف می‌شود (وانگ^۵ و همکاران، ۲۰۲۵). تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که رفتار فابینگ باعث می‌شود زوجین احساس کم‌ارزشی، طرد شدن یا غفلت کنند، ارتباط عاطفی را تضعیف کرده و نارضایتی از رابطه را افزایش دهند (وانگ و ژائو^۶، ۲۰۲۳). مطالعات نشان می‌دهد که موارد مکرر رفتار فابینگ می‌تواند باعث ایجاد مشاجرات، از بین رفتن اعتماد و واکنش‌های پرخاشگرانه مانند درگیری‌های کلامی یا رفتارهای کناره‌گیری توسط شریک مورد غفلت واقع شده، شود (ژانگ^۷ و همکاران، ۲۰۲۳). بر اساس یک فراتحلیل، رفتار فابینگ با افزایش تعارض، حسادت و کاهش صمیمیت در روابط عاشقانه مرتبط است، زیرا پرخاشگری رفتاری و روانی ممکن است به عنوان یک مکانیسم مقابله‌ای در برابر غفلت درک شده ظاهر شود. هنگامی که انتظارات برای حمایت و پاسخگویی، به ویژه در میان زنان، برآورده نمی‌شود، شکاف ایجاد شده توسط رفتار فابینگ، احساس ناامیدی و پرخاشگری را تشدید می‌کند (نی^۸ و همکاران، ۲۰۲۵).

1 Kulak

2 Zhao

3 Han

4 Khodabakhsh & Le Ong

5 Wang

6 Wang & Zhao

7 Zhang

8 Ni

در مقابل حمایت اجتماعی یک عامل مهم در افزایش رضایت و کاهش تعارضات و پرخاشگری در روابط زناشویی است (العبد^۱ و همکاران، ۲۰۲۴). حمایت اجتماعی با عمل به عنوان یک عامل محافظت کننده در برابر تنش ها و ناکامی ها که اغلب باعث رفتارهای پرخاشگرانه می شوند، نقش مهمی در پیشگیری از پرخاشگری در زوجین ایفا می کند (سالیوان^۲ و همکاران، ۲۰۱۵). پژوهش های متعدد نشان می دهد که حمایت اجتماعی، از جمله کمک های عاطفی و عملی از سوی شریک زندگی، خانواده، دوستان و جامعه، بهزیستی روانشناختی را افزایش داده و اثرات منفی درگیری و خشونت را در روابط صمیمانه را کاهش می دهد (بکچوز^۳ و همکاران، ۲۰۲۴). مطالعات نشان می دهد که پرخاشگری در زوجین با سطوح پایین تر رفتار حمایتی مثبت ارتباط دارد، در حالی که حمایت اجتماعی بالاتر با سازگاری زناشویی بهتر و احتمال کمتر طلاق همبستگی دارد (پونته-ماتینز^۴ و همکاران، ۲۰۲۵). علاوه بر این، حمایت اجتماعی پیامدهای ناخوشایند خشونت شریک زندگی صمیمی (IPV)^۵ و افسردگی را کاهش می دهد و رضایت از زندگی را در بین قربانیان بهبود می بخشد (ریچاردسون^۶ و همکاران، ۲۰۲۲). یک مطالعه طولی نشان داد که حمایت خانواده شدت خشونت خانگی را در طول زمان کاهش می دهد و ماهیت محافظتی حمایت اجتماعی را برجسته می کند (شولتز^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). حمایت اجتماعی می تواند با کاهش احساس انزوا و درماندگی که اغلب به پرخاشگری تبدیل می شود، را میانجی گری کند و در نتیجه انعطاف پذیری رابطه و الگوهای حل تعارض سالم تر را تقویت کند (هامت^۸ و همکاران، ۲۰۲۱).

در زمینه تاثیر رفتار فابینگ بر حمایت اجتماعی، مطالعات گویای این است که رفتار فابینگ با کاهش تعاملات و خودافشاگری در بین زوجین، مانع از درک حمایت اجتماعی می شود (نی و همکاران، ۲۰۲۵). تحقیقات نشان می دهد که رفتار فابینگ با محدود کردن تعامل معنادار، حمایت اجتماعی واقعی دریافتی از شریک زندگی را کاهش می دهد، که برای تأیید پاسخگویی، همدلی و درک ضروری است (یینگ^۹ و همکاران، ۲۰۲۵). این رفتار باعث می شود افراد احساس نادیده گرفته شدن و عدم حمایت کنند و در نتیجه درک حمایت اجتماعی که برای رضایت از رابطه حیاتی است را مختل کنند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۴). یک مطالعه اخیر در میان بزرگسالان در کشور چین نشان داد که حمایت اجتماعی نقش واسطه ای بین رفتار فابینگ و پرخاشگری ارتباطی دارد، که نشان می دهد رفتار فابینگ، حمایت اجتماعی ادراک شده را کاهش داده و خطر مشاجرات را افزایش می دهد (وانگ و همکاران، ۲۰۲۵). بر این اساس به نظر می رسد که حمایت اجتماعی می تواند یک میانجی احتمال بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی باشد و بررسی این موضوع در نمونه ای از افراد متأهل ایرانی حائز اهمیت است. چرا که با گسترش استفاده از تلفن های هوشمند، رفتار فابینگ به عنوان شکلی از بی توجهی ارتباطی در تعاملات انسانی، به ویژه در روابط زناشویی و بین فردی، به طور فزاینده ای شیوع یافته است (خدابخش و لی اوانگ، ۲۰۲۱)؛ این رفتار می تواند کیفیت ارتباط زوجین را تضعیف کرده و زمینه ساز بروز هیجان های منفی و انواع تعارض، از جمله پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده، شود (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۳). از سوی دیگر، دانشجویان متأهل به دلیل مواجهه هم زمان با فشارهای تحصیلی، خانوادگی و اجتماعی، گروهی آسیب پذیر در برابر تنش های ارتباطی محسوب می شوند؛ در این میان، حمایت اجتماعی به عنوان یک منبع روانی - اجتماعی مهم می تواند نقش محافظتی ایفا کرده و اثرات منفی رفتارهای آسیب زا مانند فابینگ را کاهش دهد (نی و همکاران، ۲۰۲۵).

ضرورت انجام این پژوهش از شکاف های تحقیقاتی خاص و کاربردهای عملی برخوردار است. مطالعات موجود نشان می دهد که در حالی که رفتار فابینگ با افزایش پرخاشگری پنهان ارتباطی همبستگی دارد، اثر میانجی حمایت اجتماعی در جمعیت دانشجویان متأهل، گروهی که با عوامل استرس زای رابطه ای و تحصیلی منحصر به فردی روبرو هستند، کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است. تمرکز محدود بر پرخاشگری ارتباطی پنهان و نحوه عملکرد حمایت اجتماعی به عنوان یک بافر یا میانجی در مطالعات قبلی کمتر مورد توجه بوده است و انجام این پژوهش از ضرورت و اهمیت بالایی برخوردار است. همچنین از جنبه کاربردی انجام این پژوهش از اهمیت بالایی برخوردار است و می تواند تاثیر مهمی در طراحی و اجرای مداخلات روانشناختی در زوجین به منظور کاهش پرخاشگری پنهان ارتباطی و استفاده کارآمد از دستگاه های تلفن هوشمند داشته باشد. با توجه به ضرورت های ذکر شده این پژوهش با هدف تعیین نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده در دانشجویان متأهل انجام شد.

1 AlAbd

2 Sullivan

3 Bacchus

4 Puente-Martínez

5 intimate partner violence (IPV)

6 Richardson

7 Schultz

8 Hammett

9 Ying

روش

پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری در این پژوهش شامل دانشجویان متاهل دانشگاه‌های شهر بوشهر در سال ۱۴۰۴ از همه مقاطع تحصیلی بودند که از بین آن‌ها به روش نمونه‌گیری در دسترس ۲۶۰ نفر به عنوان نمونه از دانشگاه‌های خلیج فارس و دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر انتخاب شدند. حجم نمونه در این پژوهش بر اساس فرمول کلانین^۱ (۲۰۱۱) برای پژوهش‌های مدل‌یابی معادلات ساختاری محاسبه شد. نمونه‌گیری به صورت برخط با بهره‌گیری از فرم نظرسنجی آنلاین در سامانه پرس‌لاین انجام شد و پس از احراز معیارهای ورود، افراد به فرم نظرسنجی پاسخ دادند. فرم نظرسنجی آنلاین از طریق شبکه‌های اجتماعی مجازی دانشگاه (واتس آپ، تلگرام، ایتا) در اختیار دانشجویان قرار گرفت. رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، متاهل بودن، دامنه سنی ۱۸ تا ۵۰ سال، عدم ابتلا به بیماری‌های جسمانی مزمن؛ عدم مصرف داروهای روانپزشکی، عدم تجربه سوگ در شش ماه گذشته (به روش خود اظهاری) و عدم سابقه طلاق و فوت همسر به عنوان معیار ورود به پژوهش در نظر گرفته شد و همچنین عدم پاسخ به سوالات پرسشنامه به عنوان معیار خروج در نظر گرفته شد. در این پژوهش ملاحظات اخلاقی به طور دقیق رعایت شد؛ همه شرکت کنندگان از اهداف پژوهش آگاه بودند؛ همچنین شرکت در این مطالعه هیچ آسیب جسمانی و روانی برای شرکت کنندگان به دنبال نداشت و در مورد رازداری و حریم خصوصی به افراد اطمینان داده شد. به منظور تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای آماری SPSS نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۴ با روش آماری مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شده است.

ابزار سنجش

مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک شده (MSPSS):^۲ این مقیاس با ۱۲ سوال توسط زیمت^۳ و همکاران (۱۹۸۸) برای سنجش حمایت اجتماعی ادراک شده طراحی شده است که به صورت طیف لیکرت هفت درجه‌ای از کاملاً مخالفم (نمره ۱) تا کاملاً موافقم (نمره ۷) نمره گذاری می‌شود. این مقیاس ادراک حمایت اجتماعی را در سه منبع «خانواده»، «دوستان» و «دیگران مهم» می‌سنجد. دامنه نمرات در این مقیاس بین ۱۲ الی ۸۴ می‌باشد و نمرات بالاتر نشان دهنده حمایت اجتماعی بیشتر است (زیمت و همکاران، ۱۹۸۸). پایایی این ابزار به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۸ و روایی به روش تحلیل عاملی تاییدی با سه زیرمقیاس حمایت از سمت خانواده، دوستان و افراد مهم تایید شد و میانگین ضریب استاندارد همه سوالات ۰/۷۶ محاسبه شده است (زیمت و همکاران، ۱۹۸۸). در نمونه ایرانی جهت تعیین روایی از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد، نتایج نشان داد این مقیاس از یک ساختار سه عاملی شامل خانواده، دوستان و سایر افراد مهم برخوردار است. درصد واریانس تبیین شده با سه عامل در نمونه بیمار و نمونه سالم به ترتیب ۷۷/۸۷ درصد و ۷۸/۵۵ درصد بود. ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۴ گزارش شده است (باقریان سرارودی^۴ و همکاران، ۲۰۱۳). همسانی درونی در پژوهش حاضر ۰/۷۸ محاسبه شد.

مقیاس عمومی فابینگ (GSP):^۵ این مقیاس دارای ۱۵ سوال و ۴ زیرمقیاس (نوموفوبیا، تعارض بین فردی، خودانزویی و تایید مشکلات فابینگ) است که توسط چوتپیتایاسونوند و داگلاس^۶ (۲۰۱۸) طراحی و اعتباریابی شده است. این مقیاس بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (نمره ۱) الی کاملاً موافقم (نمره ۵) پاسخ داده می‌شود. دامنه نمرات در این مقیاس بین ۱۵ الی ۷۵ است و نمرات بیشتر نشان دهنده مشکلات بیشتر در فابینگ است. چوتپیتایاسونوند و داگلاس (۲۰۱۸) روایی همگرای این مقیاس را با آزمون اعتیاد به اینترنت ۰/۷۵ گزارش کردند، همچنین همسانی درونی به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش کردند. در نمونه ایرانی روایی به روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و چهار عامل شناسایی شد که در مجموع ۶۵/۱۹ درصد واریانس را تبیین کردند و پایایی به روش همسانی درونی ۰/۸۷ آلفای کرونباخ محاسبه شد (اصفهانی و همکاران، ۱۴۰۰). همسانی درونی در پژوهش حاضر ۰/۷۴ محاسبه شد.

مقیاس پرخاشگری پنهان ارتباطی (GRAS):^۷ این مقیاس توسط کارول^۸ و همکاران (۲۰۱۰) ساخته شده است که دارای ۱۲ سؤال می‌باشد. به منظور اندازه‌گیری کناره‌گیری عاطفی (۶ سؤال، ۱ تا ۶) و خراب کردن وجهه اجتماعی (۶ سؤال، ۱ تا ۷) سوالات ۷ تا

1 Kline

2 The Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)

3. Zimet

4 Bagherian-Sararoudi

5 General scale of phubbing

6 Chotpitayasunondh and Douglas

7 Covert Relational Aggression scale

8 Carol

(۱۲) به کار می‌رود. این مقیاس در طیف لیکرت ۷ درجه‌ای از (۱= خیلی کم تا ۷= خیلی زیاد) نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمرات این مقیاس بین ۱۲ تا ۸۴ می‌باشد. کارول و همکاران (۲۰۱۰) ضریب آلفای کرونباخ را برای خراب کردن وجهه اجتماعی و کناره‌گیری عاطفی به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۹۰ و مردان و ۰/۹۰ و ۰/۸۶ در زنان گزارش کرده و روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی تایید شده است و واریانس استخراج شده ۰/۶۸ بود (کارول و همکاران، ۲۰۱۰). مقیاس فوق در سال ۱۳۹۵ توسط خزاعی و همکاران اعتباریابی شده است. همچنین خزاعی و همکاران دو عامل (کناره‌گیری عاطفی و خراب کردن وجهه اجتماعی) را در نمونه ایرانی تأیید کردند. نتایج نشان داد ضریب آلفای کرونباخ مقیاس فوق ۰/۸۵، روایی همگرا با پرسشنامه تعارضات زناشویی تجدید نظر شده ۰/۴۷ و واگرا با مقیاس سازگاری زناشویی بی اسپنر ۰/۴۲- می‌باشد و از پایایی و روایی خوبی جهت سنجش میزان پرخاشگری ارتباطی پنهان زوجین برخوردار است (خزاعی و همکاران، ۱۳۹۵). همسانی درونی در پژوهش حاضر ۰/۷۸ محاسبه شد.

یافته ها

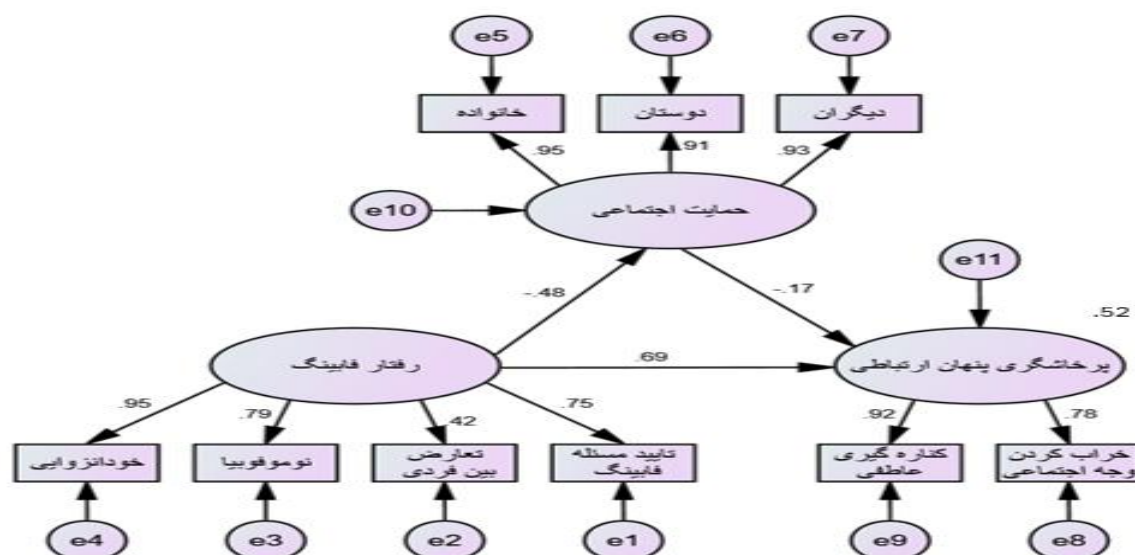
در پژوهش حاضر ۲۶۰ نفر شرکت داشتند؛ تحلیل نهایی در ۲۵۳ نفر از افراد انجام شد. شرکت‌کنندگان در میانگین و انحراف معیار سنی $25.6 \pm 9.6/0.8$ سال بودند. از نظر جنسیت ۱۳۱ نفر (۵۱/۸۰ درصد) زن و ۱۲۲ نفر (۴۸/۲۰ درصد) مرد بودند. ۱۴۱ نفر (۵۵/۷۰ درصد) در مقطع کاردانی/کارشناسی، ۸۷ نفر (۳۴/۴۰ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد و ۲۵ نفر (۹/۹۰ درصد) در مقطع دکتری تخصصی بودند. از نظر وضعیت اشتغال ۱۲۵ نفر (۴۹/۴۰ درصد) دارای شغل آزاد، ۵۲ نفر (۲۰/۶۰ درصد) دارای شغل دولتی و ۷۶ نفر (۳۰ درصد) فاقد شغل بودند. بودند. در جدول ۱ یافته‌های توصیفی متغیرهای اصلی پژوهش ارائه شده است.

جدول ۱: یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و ضرایب همبستگی پیرسون

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	۱	۲	۳
۱- پرخاشگری پنهان ارتباطی	۲۰/۳۴	۴/۶۸	۰/۴۱	۰/۳۹	۱		
۲- رفتار فابینگ	۴۱/۷۷	۱۲/۴۳	-۰/۵۸	-۰/۷۰	۰/۵۲ **	۱	
۳- حمایت اجتماعی	۴۵/۴۰	۱۰/۲۷	۰/۵۵	۰/۳۴	-۰/۳۳ **	-۰/۴۷ **	۱

در جدول ۱ یافته‌ها نشان می‌دهد که آماره شاخص‌های کجی و کشیدگی در محدوده ۲ الی ۲- قرار داشتند که نشان دهنده نرمال بودن توزیع داده‌ها در متغیرهای پژوهش است؛ همچنین ضریب نرمال بودن چند متغیره (ضریب مردیا) در این مطالعه ۴/۳۹ محاسبه شد، به عبارت دیگر نرمال بودن چند متغیره نیز برقرار است، زیرا مقدار این آماره کمتر از ۸ بود. با توجه به نرمال بودن توزیع داده‌ها جهت بررسی رابطه خطی بین متغیرها از آزمون پارامتری ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد؛ نتایج ضرایب همبستگی در جدول ۱ نشان داد که پرخاشگری پنهان ارتباطی با رفتار فابینگ ($r=0.52$) رابطه مثبت و با حمایت اجتماعی ($r=-0.33$) رابطه منفی و معنادار داشت ($P<0.05$)؛ همچنین بین رفتار فابینگ و حمایت اجتماعی ($r=-0.47$) رابطه منفی و معنادار وجود داشت ($P<0.05$). وجود رابطه خطی بین متغیرهای پژوهش یکی از مهم‌ترین پیش‌فرض‌های آماری در اجرای مدل‌یابی معادلات ساختاری است، که در این پژوهش احراز شد. به منظور اجرای آزمون مدل‌یابی معادلات ساختاری و بررسی برازش مدل پیشنهادی، سپس پیش‌فرض‌های استقلال خطاها و عدم هم‌خطی چندگانه بررسی شد، نتایج نشان داد که آماره دوربین واتسون^۱ برابر با ۱/۷۸ و در دامنه مطلوبیت ۱/۵۰ تا ۲/۵۰ قرار دارد و بیانگر استقلال باقی‌مانده‌ها است. هم‌چنین هرچه مقدار تولرانس بیش‌تر (نزدیک به ۱) باشد، میزان هم‌خطی کمتر است؛ در این مطالعه میزان تولرانس برای متغیرهای پیش‌بین و میانجی ۰/۷۷ محاسبه شد که نشانگر هم‌خطی مطلوب است. به‌منظور آزمون مدل مفهومی پژوهش از مدل معادلات ساختاری با حداکثر درست‌نمایی استفاده شد، ضرایب مسیر در شکل ۱ ارائه شده است.

نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ادراک شده در دانشجویان متاهل
The mediating role of social support in the relationship between phubbing behavior and perceived covert relational ...

شکل ۱: مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

در شکل ۱ ضرایب اثرات استاندارد بتا ارائه شده است، یافته‌ها دلالت بر این دارند که رفتار فابینگ به صورت مستقیم و با میانجی‌گری حمایت اجتماعی ۵۲ درصد واریانس پرخاشگری پنهان ارتباطی را را پیش‌بینی کردند؛ در ادامه ضرایب مسیرهای مستقیم در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲: ضرایب اثرات مستقیم متغیرهای مدل معادلات ساختاری

مسیرها	ضریب مسیر	خطا استاندارد	مقدار t	حد پایین	حد بالا	مقدار P
رفتار فابینگ --- پرخاشگری پنهان ارتباطی	۰/۶۹	۰/۰۶	۷/۳۷	۰/۵۸	۰/۸۰	۰/۰۱
حمایت اجتماعی --- پرخاشگری پنهان ارتباطی	-۰/۱۷	۰/۰۶	-۲/۸۶	-۰/۲۷	-۰/۰۴	۰/۰۱
رفتار فابینگ --- حمایت اجتماعی	-۰/۴۸	۰/۰۶	-۷/۲۰	-۰/۵۹	-۰/۳۶	۰/۰۱

نتایج در جدول ۲ نشان داد که رفتار فابینگ ($\beta=۰/۶۹$) و حمایت اجتماعی ($\beta=-۰/۱۷$) با پرخاشگری پنهان ارتباطی رابطه معنادار داشتند ($P<۰/۰۵$)؛ همچنین رفتار فابینگ با حمایت اجتماعی ($\beta=-۰/۴۸$) رابطه معنادار داشت ($P<۰/۰۵$)؛ در واقع می‌توان گفت روابط مستقیم بین متغیرهای مدل معنادار است در ادامه، نتایج تحلیل میانجی در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: اثرات میانجی مدل معادلات ساختاری

مسیرها	ضریب مسیر	خطا استاندارد	حد پایین	حد بالا	مقدار P
رفتار فابینگ --- حمایت اجتماعی --- پرخاشگری پنهان ارتباطی	۰/۰۸	۰/۰۳	۰/۰۳	۰/۱۳	۰/۰۲

به منظور بررسی نقش میانجی از روش بوت استرپ استفاده شد، نتیجه در جدول ۳ نشان داد که حمایت اجتماعی ($\beta=۰/۰۸$) در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی نقش میانجی داشت ($P<۰/۰۵$). در ادامه شاخص‌های برازش حاصل از مدل پیشنهادی ارائه شده است.

جدول ۴: شاخص های برازش مدل مفهومی پژوهش

شاخص های برازش	CMIN	P	df	CMIN/DF	CFI	GFI	AGFA	IFI	NFI	RMSEA
مدل پژوهش	۵۷/۳۳	۰/۱۲	۲۴	۲/۳۹	۰/۹۸	۰/۹۵	۰/۹۱	۰/۹۸	۰/۹۷	۰/۰۷
معیار تصمیم	-	$P > ۰/۰۵$	-	< ۵	$> ۰/۹۰$	$> ۰/۹۰$	$> ۰/۹۰$	$> ۰/۹۰$	$> ۰/۹۰$	$< ۰/۰۸$

نتایج جدول ۴ نشان داد که شاخص های برازندگی حاصل از مدل معادلات ساختاری مدلیابی نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی از برازش مطلوب برخوردار بود، چرا که شاخص های حیاتی در مدلیابی معادلات ساختاری ریشه میانگین مربعات خطای برآورد ($RMSEA=۰/۰۷$)؛ همچنین شاخص نیکویی برازش ($GFI=۰/۹۵$) و شاخص مجذور کای دو/درجه آزادی ($X^2/df=۲/۳۹$) در محدوده مطلوب قرار داشتند. همچنین سایر شاخص ها نیز همچون شاخص نیکویی برازش اصلاح شده ($AGFI=۰/۹۱$)، شاخص تناسب هنجار ($NFI=۰/۹۷$)، شاخص تناسب افزایشی ($IFI=۰/۹۸$) و شاخص برازش مقایسه ای ($CFI=۰/۹۸$) بزرگتر از معیار ۰/۹۰ بودند.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر تعیین نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده در دانشجویان متاهل بود. یافته ها نشان داد که رفتار فابینگ با پرخاشگری پنهان ارتباطی رابطه مثبت داشت؛ در واقع افزایش رفتار فابینگ موجب پرخاشگری پنهان ارتباطی می شود. این یافته با نتایج هان و همکاران (۲۰۲۵)، خدابخش و لی اوانگ (۲۰۲۱) و ژانگ و همکاران (۲۰۲۳) همسو است. در تبیین می توان بیان نمود که رفتار فابینگ با مختل کردن ارتباط و پیوند عاطفی بین زوجین، که باعث ایجاد احساس غفلت و طرد می شود، بر پرخاشگری پنهان ارتباطی تأثیر می گذارد. وقتی یکی از زوجین به جای توجه به دیگری روی تلفن خود تمرکز می کند، حمایت اجتماعی واقعی را کاهش می دهد و منجر به نارضایتی و احتمال بیشتر اشکال پنهان پرخاشگری با هدف آسیب رساندن نامحسوس به پیوندهای اجتماعی یا عاطفی شریک زندگی می شود (هان و همکاران، ۲۰۲۵). تحقیقات نشان می دهد که فابینگ با کاهش کیفیت تعامل، که برای ابراز مراقبت و حل اختلافات بسیار مهم است، پرخاشگری ارتباطی را در روابط عاشقانه افزایش می دهد (خدابخش و لی اوانگ، ۲۰۲۱). نظریه ارزیابی شناختی^۱ با بیان اینکه فابینگ انتظارات ارتباطی زوجین را مختل می کند، باعث ناامیدی و کناره گیری عاطفی می شود که ممکن است به صورت پرخاشگری پنهان مانند بیگانگی اجتماعی یا رفتار خاموش بروز کند، از این امر پشتیبانی می کند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۴). این رفتار ممکن است چرخه های منفی رابطه ای را تشدید کند، به خصوص از آنجایی که زوجین احساس می کنند حمایت نمی شوند و طرد می شوند، در نتیجه اقدامات پرخاشگرانه پنهان برای تلافی یا ابراز غیرمستقیم رنجش افزایش می یابد (بوک بون و پولمن^۲، ۲۰۲۴).

یافته دیگر نشان داد که حمایت اجتماعی با پرخاشگری پنهان ارتباطی رابطه منفی دارد؛ در واقع هر چه زوجین حمایت اجتماعی بیشتری تجربه کنند، ادراک کمتری از پرخاشگری پنهان ارتباطی دارند. این یافته با پژوهش های پونته-ماتینز و همکاران (۲۰۲۵)، بکچوز و همکاران (۲۰۲۴) و العبد و همکاران (۲۰۲۴) همسو است. در تبیین این یافته می توان مطرح کرد که حمایت اجتماعی با تقویت امنیت عاطفی و حل مؤثر تعارض، پرخاشگری ارتباطی را در زوجین کاهش می دهد، همانطور که توسط چندین نظریه روانشناسی قابل تفسیر است. طبق فرضیه ی کاهش استرس، حمایت اجتماعی به زوجین کمک می کند تا استرس و احساسات منفی را که اغلب باعث ایجاد ارتباط پرخاشگرانه می شوند، مدیریت کنند (سالیوان و همکاران، ۲۰۱۵). نظریه دلبستگی نشان می دهد که حمایت ادراک شده، احساس امنیت و اعتماد را افزایش می دهد که در طول مشاجرات، پرخاشگری تدافعی را کاهش می دهد (ژتو و همکاران، ۲۰۲۴). نظریه مبادله اجتماعی تأکید می کند که حمایت، پاداش های رابطه ای مثبت ایجاد می کند و همکاری را به جای خصومت تشویق می کند (الفنداری^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). نظریه مدیریت حریم خصوصی ارتباطات^۴ همچنین نشان می دهد که زوجین حامی بیشتر احتمال دارد که در گفتگوی آزاد و

1 cognitive appraisal theory

2 Beukeboom & Pollmann

3 Alfandari

4 Communication privacy management theory

صادقانه شرکت کنند و سوءتفاهم‌هایی را که منجر به پرخاشگری می‌شوند، کاهش دهند (بوکلس^۱ و همکاران، ۲۰۲۵). همچنین مدل سرریز رابطه‌ای^۲ تأکید می‌کند که پرخاشگری تا حدودی با کاهش رفتارهای حمایتی به رضایت از رابطه آسیب می‌رساند، بنابراین افزایش حمایت می‌تواند این چرخه را قطع کند. زوجینی که احساس حمایت می‌کنند، از نظر عاطفی آسیب‌پذیرتر هستند و قادر به تنظیم خشم هستند، بنابراین خصومت کلامی و طغیان‌های پرخاشگرانه را کاهش می‌دهند (سالیوان و همکاران، ۲۰۱۵).

یافته دیگر نشان داد که رفتار فابینگ با حمایت اجتماعی ادراک شده رابطه منفی دارد؛ این یافته با پژوهش‌های نی و همکاران (۲۰۲۵)، یینگ و همکاران (۲۰۲۵) و وانگ و همکاران (۲۰۲۴) همسو است. در تبیین این یافته می‌توان اینگونه استنباط نمود که کاهش حمایت اجتماعی ناشی از رفتار فابینگ با مدل‌های مقابله با استرس همسو است، جایی که کاهش حمایت، توانایی مقابله با عوامل استرس‌زا و فشارهای رابطه را تضعیف می‌کند. علاوه بر این، رفتار فابینگ می‌تواند احساس طرد بین فردی و فاصله عاطفی را افزایش دهد (وانگ و همکاران، ۲۰۲۰). دیدگاه‌های شناختی-رفتاری خاطرنشان می‌کنند که فابینگ ممکن است به عنوان فرار از تعاملات عمل کند و آسیب‌پذیری‌های عاطفی مانند تنهایی و افسردگی را تشدید کند که به نوبه خود حمایت ادراک شده از شریک عاطفی را کاهش می‌دهد. تأثیر تجمعی آن تضعیف پیوندهای اجتماعی و عاطفی است که حمایت اجتماعی را در روابط صمیمانه تشکیل می‌دهند و ثبات رابطه را تضعیف می‌کنند. از این رو، فابینگ به طور مؤثر با کاهش کیفیت ارتباط و تعاملات عاطفی که برای پیوندهای صمیمی حیاتی است، درک حمایت اجتماعی را مختل می‌کند (گائو^۳ و همکاران، ۲۰۲۴).

در نهایت، یافته‌های پژوهش نشان داد که حمایت اجتماعی بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی نقش میانجی داشت؛ این یافته با دو پژوهش یینگ و همکاران (۲۰۲۵) و وانگ و همکاران (۲۰۲۵) همسو است. در تبیین می‌توان استنباط کرد که حمایت اجتماعی با تأثیرگذاری بر کیفیت و درک تعامل زوجین، نقش واسطه‌ای بین رفتار فابینگ و پرخاشگری رابطه‌ای ایفا می‌کند. از لحاظ نظری، حمایت اجتماعی به عنوان یک عامل محافظتی عمل می‌کند و استرس و پیامدهای منفی از جمله پرخاشگری را کاهش می‌دهد. رفتار فابینگ، تعاملات عاطفی زوجین را مختل می‌کند و منجر به کاهش حمایت اجتماعی دریافتی از شریک زندگی می‌شود (وانگ و همکاران، ۲۰۲۵). طبق نظریه نقض انتظار^۴، فابینگ نشان‌دهنده نقض هنجارهای تعاملی و توجه مورد انتظار است و باعث نارضایتی و کناره‌گیری عاطفی می‌شود. این نارضایتی، حمایت اجتماعی ادراک شده را کاهش می‌دهد، که برای کاهش پرخاشگری ارتباطی بسیار مهم است زیرا حمایت، اعتماد، همدلی و حل مؤثر تعارض را تقویت می‌کند (رابرت و دیوید^۵، ۲۰۲۴). از دیدگاه نظری، تبیین مدل حاضر را می‌توان در چارچوب نظریه‌های تعامل اجتماعی و مبادله اجتماعی تبیین کرد؛ به‌طوری‌که رفتار فابینگ به‌عنوان شکلی از نقض هنجارهای توجه و صمیمیت در ارتباطات نزدیک، موجب تضعیف ادراک فرد از ارزشمندی و پذیرش اجتماعی می‌شود. بر اساس نظریه مبادله اجتماعی، کاهش توجه و حضور همدلانه شریک ارتباطی، احساس نایمنی و طردشدگی را فعال کرده و زمینه بروز واکنش‌های هیجانی منفی را فراهم می‌سازد (الفنداری و همکاران، ۲۰۲۲). در چنین شرایطی، حمایت اجتماعی به‌عنوان یک منبع مقابله‌ای، نقش حفاظتی خود را از دست داده و افراد برای مدیریت ناکامی‌های ارتباطی به راهبردهای غیرمستقیم مانند پرخاشگری پنهان ارتباطی روی می‌آورند (وانگ و همکاران، ۲۰۲۵).

از مجموع یافته‌های این مطالعه می‌توان نتیجه گرفت که رفتار فابینگ یک عامل مهم در افزایش پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده است و این رابطه به واسطه کاهش حمایت اجتماعی نیز میانجی‌گری می‌شود؛ بر این اساس می‌توان بیان نمود که کاهش حمایت اجتماعی یکی از مکانیسم‌های زیربنایی در رابطه بین رفتار فابینگ و پرخاشگری پنهان ارتباطی ادراک شده است.

در پژوهش حاضر نمونه‌گیری به‌صورت در دسترس انجام شد و فقط در دانشجویان دانشگاه‌های خلیج فارس و آزاد اسلامی بوشهر اجرا شد؛ بر این اساس تعمیم نتایج به جامعه آماری وسیع‌تر با محدودیت همراه است؛ پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آینده از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی و سایر مراکز آموزش عالی استفاده شود. همچنین در این مطالعه داشتن یا نداشتن فرزند و مدت ازدواج در مدل معادلات ساختاری کنترل نشد؛ پیشنهاد می‌شود اینگونه متغیرها به عنوان متغیر تعدیل‌کننده در مدل‌یابی معادلات ساختاری کنترل شوند. در حوزه کاربردی پیشنهاد می‌شود که در جهت کاهش پرخاشگری پنهان ارتباطی دانشجویان دروهای آموزشی با هدف شناسایی مدیریت استفاده از فضای مجازی و تلفن‌های هوشمند و همچنین بهبود مهارت‌های ارتباطی جهت ابراز حمایت‌های عاطفی اجرا گردد.

1 Beuckels

2 relational spillover model

3 Gao

4 expectancy violation theory

5 Roberts & David

منابع

- اسمعیلی، م.، ماردپور، ع. ر. و زاده باقری، ق. (۱۴۰۲). تعیین تفاوت زوج درمانی هیجان مدار و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر پرخشگری ارتباطی پنهان زنان دارای تعارضات زناشویی. *پژوهش های نوین روانشناختی*، ۱۸ (۷۲)، ۶۰-۴۹.
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_17496.html?lang=fa
- اصفهان، م. ح.، خانجانی، م.، و بذرام، ع. (۱۴۰۰). ساختار عاملی و ویژگی های روان سنجی مقیاس عمومی فابینگ. *نشریه اندازه گیری تربیتی*، ۱۲ (۴۶)، ۲۶-۷.
https://jem.atu.ac.ir/article_14183.html
- اصلانی، خ.، هاتف نیا، ک.، و شیرالی نیا، خ. (۱۳۹۳). آزمون مدل رابطه بین خشونت علیه مادران بر بروز رفتارهای پرخشگرانه در کودکان پیش دبستانی با میانجیگری سلامت روان مادران. *مشاوره کاربردی*، ۴ (۲)، ۹۹-۱۱۰.
https://jac.scu.ac.ir/article_12600_0.html
- بشیری، ش.، باقری، ن.، و طاهری، الف. (۱۴۰۳). مقایسه اثربخشی زوج درمانی شناختی-رفتاری و زوج درمانی هیجان مدار بر پرخشگری ارتباطی پنهان در زوجین دارای تعارضات زناشویی. *پژوهش های نوین روانشناختی*، ۱۹ (۷۶)، ۲۴۴-۲۵۹.
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_18948.html?lang=fa
- خزاعی، س.، نوابی نژاد، ش.، فرزاد، و.، و زهراکار، ک. (۱۳۹۵). بررسی ویژگی های روان سنجی مقیاس پرخشگری پنهان ارتباطی در زوجین ایرانی. *پژوهش در سلامت روانشناختی*، ۱۰ (۲)، ۸۸-۷۵.
<http://rph.khu.ac.ir/article-1-2590-fa.html>
- درگاهی، ش.، اعیادی، ن.، و خبازی، م. (۱۴۰۳). روابط علی تمایز یافتگی، پرخشگری ارتباطی پنهان و طلاق عاطفی در زنان متعارض با میانجی گری تعارض زناشویی. *روانشناسی خانواده*، ۱۱ (۱)، ۶۱-۴۸.
<https://doi.org/10.22034/ijfp.2024.2028681.1317>
- طریقی شادمهانی، ع.، ابوالقاسمی، ش.، و فرهنگی، ع. (۱۴۰۴). مقایسه اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش/تعهد و واقعیت درمانی بر پرخشگری پنهان ارتباطی در زنان دارای دلزدگی زناشویی. *روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۲۳ (۱)، ۷۷-۹۲.
https://cpap.shahed.ac.ir/article_4707_en.html?lang=fa
- AlAbd, A. M., Mahmoud, S. K., Alattar, N. F., Siam, B. G., & Elalem, O. M. (2024). Social Support, Quality of Life and Intimate Partner Violence as Perceived by Women: A comparative Cross-sectional Study. *Port Said Scientific Journal of Nursing*, 11(4), 215-247. https://journals.ekb.eg/article_401299.html
- Alfandari, R., Enosh, G., Tzafrir, S. S., & Regehr, C. (2022). Understanding health outcomes following workplace aggression: A social exchange perspective. *Health & Social Care in the Community*, 30(6), e3995-e4005. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/hsc.13793>
- Asadpour, E., Sharei, A., & Salmani, A. (2025). Premarital intervention based on attachment and differentiation improves communication and conflict management in Iranian couples. *Scientific reports*, 15(1), 29151. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-15051-3>
- Bacchus, L. J., Colombini, M., Pearson, I., Gevers, A., Stöckl, H., & Guedes, A. C. (2024). Interventions that prevent or respond to intimate partner violence against women and violence against children: a systematic review. *The Lancet Public Health*, 9(5), e326-e338. [https://www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667\(24\)00048-3/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667(24)00048-3/fulltext)
- Bagherian-Sararoudi, R., Hajian, A., Ehsan, H. B., Sarafraz, M. R., & Zimet, G. D. (2013). Psychometric properties of the Persian version of the multidimensional scale of perceived social support in Iran. *International journal of preventive medicine*, 4(11), 1277. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3883252/>
- Beuckels, E., Hudders, L., Vanwesenbeeck, I., & Van den Abeele, E. (2025). Work it baby! A survey study to investigate the role of underaged children and privacy management strategies within parent influencer content. *new media & society*, 27(6), 3081-3101. <https://doi.org/10.1177/14614448231218992>
- Beukeboom, C. J., & Pollmann, M. (2021). Partner phubbing: Why using your phone during interactions with your partner can be detrimental for your relationship. *Computers in Human Behavior*, 124, 106932. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.106932>
- Carroll, J. S., Nelson, D. A., Yorgason, J. B., Harper, J. M., Ashton, R. H., & Jensen, A. C. (2010). Relational aggression in marriage. *Aggressive Behavior*, 36(5), 315-329. <https://doi.org/10.1002/ab.20349>
- Chotpitayasunondh, V., & Douglas, K. M. (2018). Measuring phone snubbing behavior: Development and validation of the Generic Scale of Phubbing (GSP) and the Generic Scale of Being Phubbed (GSBP). *Computers in human behavior*, 88, 5-17. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.06.020>
- Gao, T., Mei, S., Cao, H., Liang, L., Zhou, C., & Meng, X. (2024). Why does bullying victimization increase the risk of phubbing in adolescents? Roles of depression and social support. *Current Psychology*, 43(11), 9733-9743. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-05107-w>
- Golestanifar, S., DashtBozorgi, Z., Asgari, P., & Heidari, A. (2025). Comparison of the Effectiveness of Emotion-Focused and Compassion-Focused Couple Therapy on Covert Relational Aggression and Psychological Well-Being in Cardiovascular Patients. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 6(1), 157-165. https://iase-ijeas.com/article_219378.html

- Hammett, J. F., Lavner, J. A., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2021). Intimate partner aggression and marital satisfaction: A cross-lagged panel analysis. *Journal of interpersonal violence*, 36(3-4), NP1463-1481NP. <https://doi.org/10.1177/0886260517747607>
- Han, Y., Li, X., Song, W., & He, Y. (2025). Young adult partner phubbing and relationship satisfaction: the mediating role of attachment anxiety and the moderating role of constructive conflict coping style. *Frontiers in Psychology*, 16, 1490363. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1490363>
- Khodabakhsh, S., & Le Ong, Y. (2021). The impact of partner phubbing on marital quality among married couples in Malaysia: Moderating effect of gender and age. *Aloma: Revista de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport*, 39(1), 9-16. <http://revistaaloma.blanquerna.edu/index.php/aloma/article/view/485>
- Kulak, J. A., Heavey, S. C., Marsack, L. F., & Leonard, K. E. (2025). Alcohol Misuse, Marital Functioning and Marital Instability: An Evidence-Based Review on Intimate Partner Violence, Marital Satisfaction and Divorce. *Substance Abuse and Rehabilitation*, 18, 39-53. <https://doi.org/10.2147/SAR.S462382>
- Ni, N., Ahrari, S., Zaremohzzabieh, Z., Zarean, M., & Roslan, S. (2025). A meta-analytic study of partner phubbing and its antecedents and consequences. *Frontiers in Psychology*, 16, 1561159. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1561159>
- Puente-Martínez, A., Reyes-Sosa, H., Ubillos-Landa, S., & Iraurgi-Castillo, I. (2025). Social support seeking among women victims of intimate partner violence: A qualitative analysis of lived experiences. *Journal of family violence*, 40(3), 463-476. <https://doi.org/10.1007/s10896-023-00622-7>
- Richardson, R. A., Haight, S. C., Hagaman, A., Sikander, S., Maselko, J., & Bates, L. M. (2022). Social support and intimate partner violence in rural Pakistan: A longitudinal investigation of the bi-directional relationship. *SSM-population health*, 19, 101173. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9343409/>
- Roberts, J. A., & David, M. E. (2024). Partner phubbing and relationship satisfaction among high and low reward romantic partners: An expectancy violations theory perspective. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 40(18), 5493-5502. <https://doi.org/10.1080/10447318.2023.2238341>
- Schultz, K., Walls, M., & Grana, S. J. (2021). Intimate partner violence and health: The roles of social support and communal mastery in five American Indian communities. *Journal of interpersonal violence*, 36(13-14), NP6725-NP6746. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC6646095/>
- Sullivan, K. T., Pasch, L. A., Lawrence, E., & Bradbury, T. N. (2015). Physical aggression, compromised social support, and 10-year marital outcomes: Testing a relational spillover model. *Journal of Family Psychology*, 29(6), 931. <https://psycnet.apa.org/buy/2015-30573-001>
- Wang, X., & Zhao, K. (2023). Partner phubbing and marital satisfaction: The mediating roles of marital interaction and marital conflict. *Social Science Computer Review*, 41(4), 1126-1139. <https://doi.org/10.1177/08944393211072231>
- Wang, X., Gao, L., Yang, J., Zhao, F., & Wang, P. (2020). Parental phubbing and adolescents' depressive symptoms: Self-esteem and perceived social support as moderators. *Journal of youth and adolescence*, 49(2), 427-437. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01185-x>
- Wang, X., Su, M., Ren, L., Xu, H., Lai, X., He, J., ... & Yang, X. (2025). Partner phubbing and quality of romantic relationship in emerging adults: testing the mediation role of perceived partner responsiveness and moderation role of received social support. *BMC psychology*, 13(1), 613. <https://doi.org/10.1186/s40359-025-02942-3>
- Wang, X., Su, M., Ren, L., Xu, H., Lai, X., He, J., ... & Yang, X. (2025). Partner phubbing and quality of romantic relationship in emerging adults: testing the mediation role of perceived partner responsiveness and moderation role of received social support. *BMC psychology*, 13(1), 613. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12143106/>
- Wang, X., Wang, S., Wang, H., & Dong, W. (2024). Females suffer more from partner phubbing? The roles of romantic jealousy and relational aggression between partner phubbing and intimacy quality. *Current Psychology*, 43(23), 20250-20262. <https://doi.org/10.1007/s12144-024-05826-8>
- Ying, L., Ren, L., Wang, X., He, J., Yang, X., & Zhang, G. (2025). Partner phubbing and relational aggression in romantic relationships among young adults in China: the roles of social support and gender. *Frontiers in Psychology*, 15, 1470175. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1470175>
- Zhang, R., Guo, X., Zhao, Z., Zhang, H., & Feng, L. (2023). Spouse's self-control and their marital satisfaction: The actor and partner effect of spousal phubbing. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 51(5), 1-9. <https://doi.org/10.2224/sbp.12302>
- Zhao, C., Ding, H., Ren, L., He, J., Du, M., Hu, H., ... & Zhang, G. (2024). Testing the associations between attachment anxiety, relational aggression and depressive symptoms in romantic relationships: actor-partner interdependence model and actor-partner interdependence mediator model. *Journal of youth and adolescence*, 53(12), 2776-2788. <https://doi.org/10.1007/s10964-024-02030-6>
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The multidimensional scale of perceived social support. *Journal of personality assessment*, 52(1), 30-41. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5201_2